

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DOK-1-421/23/05/ES

Warszawa, 2005-09-19

DECYZJA Nr DOK - 106/2005

Na podstawie art. 17 w związku z art. 12 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2004 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. z 2003 r. Nr 86, poz. 804 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. z siedzibą w Jastrzębiu Zdrój **wydaje zgodę na dokonanie koncentracji**, polegającej na przejęciu przez Jastrzębską Spółkę Węglową S.A. z siedzibą w Jastrzębiu Zdrój kontroli nad spółkami:

- 1) Kombinat Koksochemiczny Zabrze S.A. z siedzibą w Zabrzu,
- 2) Zakłady Koksownicze Wałbrzych S.A. z siedzibą w Wałbrzychu.

UZASADNIENIE

W dniu 9 maja 2005 r. do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wpłynęło od Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. z siedzibą w Jastrzębiu Zdrój (zwanej dalej „JSW”) zgłoszenie zamiaru koncentracji, polegającej na przejęciu przez ww. przedsiębiorcę kontroli nad dwiema spółkami, tj.:

- Kombinatem Koksochemicznym Zabrze S.A. z siedzibą w Zabrzu (zwanym dalej „KK Zabrze”),
- Zakładami Koksowniczymi Wałbrzych S.A. z siedzibą w Wałbrzychu (zwanymi dalej „ZK Wałbrzych”).

W związku z tym, iż spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające zgłoszenie zamiaru koncentracji, tj.:

- łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekroczył równowartość 50 mln euro, tj. kwotę określoną w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. z 2003 r. Nr 86, poz. 804 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą antymonopolową”,
- przejęcie przez jednego przedsiębiorcę kontroli nad innymi przedsiębiorcami jest jedną z form koncentracji, określoną w art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy antymonopolowej,
- w przedmiotowej sprawie nie występuje żadna okoliczność z katalogu przesłanek egzoneracyjnych, wymienionych w art. 13 ustawy antymonopolowej, powodująca odstępianie od konieczności zgłoszenia zamiaru koncentracji,

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej także „organem antymonopolowym”, wszczął postępowanie w przedmiotowej sprawie, o czym

powiadomił wnioskodawcę pismem z dnia 6 czerwca 2005 r., zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.).

W trakcie postępowania organ antymonopolowy ustalił, co następuje.

Opis i przyczyny transakcji.

Planowana transakcja polega na przejściu przez JSW kontroli nad KK Zabrze i ZK Wałbrzych, w drodze wniesienia przez Skarb Państwa w formie aportu do JSW ok. 69 % akcji ww. spółek.

Objęcie akcji ww. spółek przez JSW jest związane z realizacją programu „*Strategia prywatyzacji sektora górnictwa węgla kamiennego*” przyjętej 20 grudnia 2004 r. przez Radę Ministrów, stanowiącego integralną część programu „*Restrukturyzacja górnictwa węgla kamiennego w latach 2004-2006 oraz strategia na lata 2007-2010*”. Jednym z głównych kierunków działań wyznaczonych w „*Strategii prywatyzacji*” jest utworzenie Grupy Węglowo-Koksowej. Wspomniany program przewiduje, że w JSW zostanie skoncentrowana działalność związana z wydobywaniem węgla koksowego oraz produkcją koksu. Jednocześnie JSW stanie się spółką dominującą w tzw. Grupie Węglowo-Koksowej, w skład której wchodzić będą:

- JSW jako spółka dominująca,
- Koksownia Przyjaźń Sp. z o.o. – spółka zależna JSW od połowy 2005 r.,
- KK Zabrze,
- ZK Wałbrzych.

Jak wskazała JSW planowana konsolidacja ze spółkami działającymi w branży koksowniczej ma na celu:

- wzmocnienie dotychczasowych powiązań handlowych i kooperacyjnych pomiędzy sektorem produkcji węgla koksowego i sektorem koksowniczym,
- koordynację polityki inwestycyjnej w sektorze węgla i koksu, zwłaszcza w zakresie programów inwestycyjnych koksowni i dostawców węgla koksowego w celu dostosowania zdolności produkcyjnych koksowni do wielkości dostaw węgla koksowego,
- zabezpieczenie dostaw węgla koksowego dla koksowni,
- wykorzystanie wspólnej strategii w zakresie zarządzania finansami i ograniczanie kosztów,
- maksymalizację eksportu koksu jako produktu bardziej przetworzonego kosztem proporcjonalnego ograniczenia eksportu węgla koksowego,
- zwiększenie wiarygodności finansowej oraz zdolności do pozyskania kapitału,
- efektywniejsze zarządzanie skonsolidowaną grupą podmiotów.

Uczestnicy koncentracji.

I. Jastrzębska Spółka Węglowa S.A. – to jednoosobowa spółka akcyjna Skarbu Państwa, prowadząca działalność na rynku wydobywania węgla kamiennego, w szczególności węgla koksowego i energetycznego, górnictwa gazu ziemnego,

dystrybucji i sprzedaży energii elektrycznej, dystrybucji ciepła, poboru i uzdatniania wody, sprzedaży hurtowej paliw stałych, ciekłych, gazowych oraz produktów pochodnych. Przedmiot jej działalności obejmuje również agencyjną sprzedaż paliw, rud metali, materiałów budowlanych, wyrobów włókienniczych, odzieży, obuwia, wyrobów skórzanych i innych towarów, oraz działalność geologiczną, poszukiwawczo-rozpoznawczą, geodezyjną, kartograficzną i prace badawczo-rozwojowe w dziedzinie nauk technicznych. JSW jest jedynym w kraju istotnym producentem węgla kamiennego ortokoksowego typu 35 wykorzystywanym do produkcji koksu. W 2005 r. JSW przejęła kontrolę nad Koksownią Przyjaźń Sp. z o.o., która działa na rynku produkcji i sprzedaży koksu.

JSW tworzy grupę kapitałową, w skład której wchodzi następujące podmioty:

- 1) Jastrzębskie Zakłady Remontowe Sp. z o.o. z siedzibą w Jastrzębiu Zdrój – spółka prowadząca działalność usługową w zakresie remontów wykonywanych na rzecz oraz na zlecenie Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A.,
- 2) Jastrzębska Spółka Kolejowa Sp. z o.o. z siedzibą w Jastrzębiu Zdrój – spółka będąca właścicielem budynków, budowli oraz urządzeń przeznaczonych do prowadzenia ruchu kolejowego i prowadząca działalność polegającą na zarządzaniu liniami kolejowymi,
- 3) Jastrzębska Agencja Turystyczna Sp. z o.o. z siedzibą w Jastrzębiu Zdrój – spółka prowadząca działalność w zakresie usług turystycznych z wykorzystaniem własnych obiektów w Tatrach, Beskidach, na Mazurach i nad Bałtykiem,
- 4) Jastrzębska Spółka Ubezpieczeniowa Sp. z o.o. z siedzibą w Jastrzębiu Zdrój – spółka prowadząca działalność w zakresie ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń majątkowych,
- 5) Spółka Energetyczna „Jastrzębie” S.A. z siedzibą w Jastrzębiu Zdrój – spółka działająca na rynku wytwarzania energii elektrycznej w skojarzeniu z energią cieplną na potrzeby kopalń Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A, energii cieplnej w skojarzeniu z energią elektryczną na potrzeby miast i osiedli Jastrzębie Zdrój, Pawłowice Śląskie i Suszca i energii chłodniczej produkowanej dla potrzeb KWK „Pniówek” w Pawłowicach Śl. w skojarzeniu z energią elektryczną i cieplną oraz sprężonego powietrza dla potrzeb KWK „Zofiówka” w Jastrzębiu Zdrój,
- 6) Centralne Laboratorium Pomiarowo-Badawcze Sp. z o.o. z siedzibą w Jastrzębiu Zdrój – spółka prowadząca działalność na rzecz Jastrzębskiej Spółki Węglowej w zakresie zleconych jej zadań,
- 7) Polski Koks S.A. z siedzibą w Katowicach – spółka prowadząca działalność w zakresie eksportu koksu,
- 8) Jastrzębska Strefa Aktywności Gospodarczej Sp. z o.o. z siedzibą w Jastrzębiu Zdrój – spółka prowadząca działalność na rzecz Jastrzębskiej Spółki Węglowej S.A. w zakresie zleconych jej zadań,
- 9) Koksownia Przyjaźń Sp. z o.o. z siedzibą w Dąbrowie Górniczej – spółka prowadząca działalność w zakresie produkcji i sprzedaży koksu oraz węglopochodnych koksu.

II. Kombinat Koksowniczy Zabrze S.A. – to spółka akcyjna Skarbu Państwa, prowadząca działalność w zakresie wytwarzania i przetwarzania produktów koksowania węgla, dystrybucji i wytwarzania energii elektrycznej, wytwarzania paliw gazowych, produkcji i dystrybucji ciepła, robót ogólnobudowlanych, obsługi i naprawy pojazdów mechanicznych. Działalność ww. spółki obejmuje ponadto towarowy transport drogowy pojazdami specjalizowanymi i uniwersalnymi, wynajem samochodów ciężarowych z kierowcą, magazynowanie i przechowywanie towarów, zarządzanie nieruchomościami. Główny przedmiot działania spółki stanowi jednak produkcja koksu.

KK Zabrze sprawuje kontrolę nad następującymi podmiotami:

- 1) Carbotrans Sp. z o.o. z siedzibą w Zabrzu – spółka prowadząca działalność na rynku usług transportowych,
- 2) PPHU Rem-Bud Sp. z o.o. z siedzibą w Zabrzu – spółka prowadząca działalność w zakresie usług remontowo-budowlanych,
- 3) Orlik Sp. z o.o. z siedzibą w Ustroniu – prowadząca działalność na rynku usług hotelarskich.

III. Zakłady Koksownicze Wałbrzych S.A. – to spółka Skarbu Państwa, której podstawowa działalność koncentruje się na produkcji i zbyciu koksu. Sprzedaż koksu stanowiła w 2004 r. ok. *(tajemnica przedsiębiorstwa)* % przychodów tej spółki. Spółka posiada możliwości technologiczne produkcji koksu odlewniczego, wielkopieczowego i przemysłowo-opałowego. Ponadto, spółka ta wytwarza produkty węgl pochodne, tj. smołę koksowniczą, benzol, siarczan amonu i fenolan sodu, będące produktami ubocznym powstającymi przy produkcji koksu. ZK Wałbrzych są największym krajowym producentem koksu odlewniczego.

ZK Wałbrzych sprawują kontrolę nad następującymi podmiotami:

- 1) ZUT „Techkoks” Sp. z o.o. z siedzibą w Wałbrzychu – prowadząca działalność na rynku usług technicznych,
- 2) ZUR-M „Koksomet” Sp. z o.o. z siedzibą w Wałbrzychu – świadcząca usługi w zakresie utrzymania ruchu mechanicznego na rzecz ZK Wałbrzych,
- 3) ZUE „epeKoks” Sp. z o.o. z siedzibą w Wałbrzychu – świadcząca usługi utrzymania ruchu elektro-energetycznego na rzecz ZK Wałbrzych.

Na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego organ antymonopolowy zważył, co następuje.

Rynki właściwe w sprawie, na które koncentracja wywiera wpływ.

W myśl art. 4 pkt 8 ustawy antymonopolowej, przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają zasadniczo dwa elementy: towar (*rynek produktowy*) i terytorium (*rynek geograficzny*).

W przedmiotowej koncentracji zasadnicze znaczenie mają następujące rynki:

- 1) rynek koksu hutniczego, odlewniczego i przemysłowo-opałowego,
- 2) rynek produktów węgl pochodnych,
- 3) rynek węgla koksowego.

A) Rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie **horyzontalnym** (poziomym), jest każdy rynek produktowy, na którym zaangażowani są co najmniej dwaj przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji (rynki wspólne) i gdzie koncentracja prowadzi do uzyskania łącznego udziału w rynku geograficznym w wysokości większej niż 20 %.

1. Rynek koksu hutniczego, odlewniczego i przemysłowo-opałowego.

Z ustaleń organu antymonopolowego wynika, że każdy z uczestników planowanej koncentracji prowadzi działalność na rynku produkcji i sprzedaży koksu. JSW, za pośrednictwem kontrolowanej od połowy 2005 r. Koksowni Przyjaźń Sp. z o.o., produkuje przede wszystkim koks hutniczy i w mniejszym zakresie koks przemysłowo-opałowy. Ponadto inna spółka zależna JSW, tj. Polski Koks S.A. prowadzi działalność na rynku sprzedaży koksu. ZK Wałbrzych są największym krajowym producentem koksu odlewniczego, ale produkują również koks hutniczy i przemysłowo-opałowy. KK Zabrze produkuje koks hutniczy, przemysłowo-opałowy i w niewielkich ilościach koks odlewniczy.

Każdy z ww. rodzajów koksu należy zakwalifikować jako odrębny rynek właściwy od **strony produktowej**. Za takim określeniem rynku od strony produktowej przemawiają następujące względy.

Koks jest paliwem uzyskiwanym poprzez wyżarzanie węgla koksowego w specjalnie skonstruowanych bateriach koksowniczych. W trakcie wyżarzania ulatniają się z węgla części lotne w postaci gazów, a pozostaje czysty koks o dużej zawartości węgla – produkt wysokokaloryczny i wolno spalający się. Uzyskany w ten sposób koks jest następnie schładzany i kierowany przenośnikami taśmowymi do sortowni, gdzie następuje rozsortowanie wyprodukowanego koksu na odpowiednie frakcje za pomocą przesiewaczy. Jak wynika z ustaleń organu antymonopolowego produkcja poszczególnych rodzajów koksu odbywa się na tych samych instalacjach produkcyjnych, a przestawienie baterii koksowniczych na produkcję innego rodzaju koksu w zasadzie nie wymaga modyfikacji tych instalacji. Jedynie przy przestawianiu produkcji na koks odlewniczy specjalny wymagane są pewne zmiany na oddziale węglowni i piecowni, które trwają około 48 godzin. Ich wykonanie nie pociąga jednakże za sobą dodatkowych kosztów. Powyższe może świadczyć o tym, iż koks charakteryzuje się stosunkowo daleko idącą substytucyjnością pod względem procesu produkcyjnego.

Niemniej, możliwości zamiennego stosowania poszczególnych rodzajów koksu przez odbiorców są stosunkowo ograniczone. Z punktu widzenia popytu poszczególne rodzaje koksu posiadają specyficzne właściwości, a w związku z tym przeznaczenie, co w znacznym stopniu ogranicza możliwości ich wykorzystania w pewnych zastosowaniach. O zastosowaniu danego rodzaju koksu decyduje przede wszystkim proces technologiczny, który wymaga określonych parametrów tego surowca, takich jak: jakość, granulacja, wytrzymałość na zginięcie czy ścieralność. Nie bez znaczenia

pozostają również kwestie ekonomiczne, które powodują, że w piecach przystosowanych do spalania np. koksu grubego nie opłaca się stosować koksu drobnego. Powyższe dotyczy w szczególności koksu odlewniczego. Z informacji uzyskanych od odbiorców koksu odlewniczego wynika, że nie posiada on swojego zamiennika, który posiadałby parametry wymagane przez proces produkcyjny związany z wytopem żeliwa czy też produkcją wełny mineralnej. Ze względu na jego szczególne właściwości, m.in. bardzo dużą wytrzymałość mechaniczną, nie jest możliwe zamienne stosowanie tego koksu z innymi jego rodzajami. Proces technologiczny przy produkcji wełny mineralnej również wymaga użycia wyłącznie koksu odlewniczego o wysokiej granulacji i wysokiej wytrzymałości mechanicznej.

Podstawowym surowcem wykorzystywanym do produkcji każdego z ww. rodzajów koksu jest węgiel koksowy, a w zasadzie jego mieszanki, oparte na węglu ortokoksowym typu 35 oraz węgla gazowo-koksowym typu 34. Zmiana rodzaju produkowanego koksu związana jest ściśle z użyciem odpowiedniej mieszanki węglowej. Skład tej mieszanki jest stosunkowo zróżnicowany, bowiem zależy od przeznaczenia koksu. Poszczególne rodzaje węgla koksowego stanowiące komponenty mieszanek wsadowych, są zróżnicowane jakościowo, zarówno pod względem właściwości koksotwórczych, jak i składu chemicznego. Posiadają więc dla odbiorców – producentów koksu - różną wartość użytkową. Szczególnie istotne są te właściwości węgla, które gwarantują uzyskanie koksu o pożądanej jakości, tzn. wskaźniki charakteryzujące stopień uwęglenia, właściwości koksotwórcze oraz zawartość składników balastowych i szkodliwych (wilgoć, popiół, siarka, fosfor, alkalia). Poszczególne koksownie różnicują skład mieszanki, a udział węgla typu 35 waha się od 50 % do 80 %. Pozostałe 20 % do 50 % stanowi węgiel typu 34. Podstawowym surowcem do produkcji koksu hutniczego kierowanego na eksport są węgle ortokoksowe typu 35.1 i 35.2. Wiąże się to ściśle z wymaganiami hutnictwa zachodnioeuropejskiego, stosującego technologię PCI wdmuchu pyłu węglowego do wielkich pieców, przy której zmniejsza się ilość zużywanego koksu, ale wzrastają wymagania odnośnie jego jakości. Na przykład w Koksowni Przyjaźń Sp. z o.o., która większość produkowanego koksu hutniczego eksportuje, zakładany średni skład mieszanki koksowniczej o wysokich parametrach jakościowych zawiera **(tajemnica przedsiębiorstwa)** % węgla ortokoksowego typu 35 i ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa)** % węgla gazowo-koksowego typu 34. W 2003 r. do produkcji koksu eksportowego stosowano mieszanki z udziałem **(tajemnica przedsiębiorstwa)** % węgla typu 34, natomiast do produkcji koksu standardowego mieszanki z udziałem **(tajemnica przedsiębiorstwa)** % węgla typu 34.¹ Dla koksu kierowanego do hut krajowych (nie stosujących technologii PCI) mieszanki komponowane są na bazie węgla typu 35 i 34, przy czym udział tych ostatnich jest zależny od wymagań jakościowych stawianych przez poszczególnych odbiorców. Obecnie, średni udział węgla typu 35 w mieszance wsadowej stosowanej do produkcji koksu hutniczego kierowanego do hut krajowych wynosi ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa)** %. Koks uzyskany z węgla typu 34 kwalifikowany jest jako koks przemysłowo-opałowy. W koksowniach KK Zabrze, ZK Wałbrzych i Koksowni Przyjaźń Sp. z o.o. stosuje się zarówno węgle typu 35, jak i typu 34. Jednakże jak wskazano powyżej, koks uzyskany z węgla typu 34 posiada

¹ Ozga-Blaschke U: Możliwości zabezpieczenia dostaw węgla koksowego dla krajowego przemysłu koksowniczego. Polityka energetyczna, tom 7. Zeszyt specjalny 2004, Wyd. Instytut GSMiE PAN, Kraków, s.493-504.

gorsze parametry jakościowe, co może uniemożliwiać jego wykorzystanie w niektórych zastosowaniach. Natomiast zastosowanie węgla typu 35 pozwala uzyskiwać koks o parametrach wymaganych przez hutnictwo. Zatem z punktu widzenia odbiorców, poszczególne rodzaje koksu posiadają na tyle odmienne właściwości użytkowe, iż nie są one postrzegane jako zamienniki.

Z ustaleń organu antymonopolowego wynika również, iż poszczególne rodzaje koksu są zróżnicowane pod względem cenowym. Jak wynika z informacji zawartych w sprawozdaniach finansowych KK Zabrze i ZK Wałbrzych, średnia cena koksu hutniczego KK Zabrze w 2004 r. wynosiła (*tajemnica przedsiębiorstwa*) zł/t, koksu odlewniczego (*tajemnica przedsiębiorstwa*) zł/t, koksu opałowego (*tajemnica przedsiębiorstwa*) zł/t i koksu przemysłowego (*tajemnica przedsiębiorstwa*) zł/t². Różnica pomiędzy ceną koksu hutniczego i odlewniczego wynosiła ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa*) %. Zdecydowanie większa rozbieżność w cenach występuje w przypadku koksu odlewniczego, koksu opałowego i koksu przemysłowego, gdzie różnice w cenach wynosiły odpowiednio (*tajemnica przedsiębiorstwa*) % i (*tajemnica przedsiębiorstwa*) %. Bardziej zbliżone pod względem cenowym były ceny koksu hutniczego i odlewniczego w ZK Wałbrzych, które w 2004 r. wyniosły odpowiednio (*tajemnica przedsiębiorstwa*) zł/t dla koksu hutniczego i (*tajemnica przedsiębiorstwa*) zł/t dla koksu odlewniczego. Średnia cena koksu przemysłowo-opałowego wynosiła (*tajemnica przedsiębiorstwa*) zł/t. i była niższa od koksu hutniczego o (*tajemnica przedsiębiorstwa*) %, zaś od koksu odlewniczego o (*tajemnica przedsiębiorstwa*) %. Z informacji przekazanych przez JSW wynika, że średnia cena koksu hutniczego w Koksowni Przyjaźń Sp. z o.o. w 2004 r. wynosiła (*tajemnica przedsiębiorstwa*) zł/t, a cena koksu przemysłowo-opałowego wynosiła (*tajemnica przedsiębiorstwa*) zł/t. Różnica w cenach dwóch ww. rodzajów koksu wynosiła ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa*) %. W porównaniu do cen koksu odlewniczego KK Zabrze koks hutniczy Koksowni Przyjaźń był zbliżony pod względem cenowym, a różnica wynosiła (*tajemnica przedsiębiorstwa*) %. Duże rozbieżności występowały natomiast w cenach koksu hutniczego i koksu przemysłowo-opałowego. Różnice te kształtowały się na poziomie zbliżonym do różnic cenowych koksu hutniczego i przemysłowo-opałowego w KK Zabrze i ZK Wałbrzych.

Mając na względzie wykazane powyżej podobieństwa i różnice pomiędzy poszczególnymi rodzajami koksu organ antymonopolowy uznał, iż koks hutniczy, koks odlewniczy i koks przemysłowo-opałowy stanowią odrębne rynki właściwe produktowo.

W odniesieniu do **aspektu geograficznego** poszczególnych rodzajów koksu należy uznać, iż rynkiem właściwym jest rynek co najmniej europejski. Za takim wyznaczeniem rynku w aspekcie terytorialnym przemawia w szczególności specyfika samego produktu, jakim jest koks, jak również specyfika obrotu tym produktem oraz skala działalności uczestników planowanej koncentracji, którzy są istotnymi producentami i dostawcami tego surowca na rynku europejskim.

² Poszczególne koksownie stosują własny podział rodzajowy i asortymentowy produkowanego koksu. W przypadku KK Zabrze podano osobno średnie ceny koksu przemysłowego i koksu opałowego, zgodnie z informacją zawartą w sprawozdaniu tej spółki. Niemniej, zgodnie z obowiązującymi w branży koksowniczej normami koks przemysłowy i opałowy są zaliczane do jednej grupy produktowej.

Większość znaczących producentów koksu, w tym również producentów polskich, prowadzi działalność na skalę globalną. Koks jest produktem kierowanym do ściśle określonego grona odbiorców. Rynek odbiorców jest stosunkowo skoncentrowany i składa się z grupy dużych klientów, tj. europejskich koncernów stalowych, prowadzących działalność o zasięgu globalnym, które z reguły zakupują duże ilości koksu. Na przestrzeni ostatnich kilku lat w Europie doszło do fuzji, w wyniku których powstał jeden z największych na świecie koncernów stalowych, tj. Corus (z połączenia British Steel i holenderskiej grupy Hoogovens), a pod koniec 2001 r. Komisja Europejska wyraziła zgodę na połączenie spółek Usinor (Francja), Acefalia (Hiszpania) i Arbed (Luksemburg). Dzięki tej koncentracji powstała grupa Arcelor produkująca jedną czwartą wytwarzanej w Europie stali. W Polsce, Polskie Huty Stali S.A. zostały przejęte przez koncern Mittal Steel. Koncern ten przejął również kontrolę nad amerykańskim koncernem International Steel Group, stając się największym producentem stali na świecie. Powyższe zjawiska konsolidacyjne koncernów stalowych, zarówno na świecie, jak i w Europie, mają istotny wpływ na sytuację firm działających w sektorze „węglowo-koksowym”, bowiem główni odbiorcy koksu tradycyjnie pozyskują surowce do produkcji hutniczej ze źródeł nie tylko europejskich, ale również poza Europą. Wskazać w tym miejscu należy, iż ok. 97 % światowej produkcji koksu wytwarzane jest przez koksownie będące integralną częścią zakładów hutniczych lub koksownie połączone kapitałowo z hutami. Zaledwie 3 % koksu jest wytwarzane przez koksownie niezależne, ukierunkowane na produkcję rynkową, dla których rynek obrotu koksem z reguły wykracza poza rynki narodowe. Do takich właśnie zakładów zaliczają się Koksownia Przyjaźń Sp. z o.o., KK Zabrze i ZK Wałbrzych.

Głównymi eksporterami koksu od kilku lat pozostają Chiny i Polska. Ich łączny udział w produkcji światowej w 2003 r. wynosił ok. 70 %.

Polska po Chinach plasuje się na drugim miejscu na świecie pod względem eksportu tego surowca z 14 % udziałem w światowym eksporcie koksu. Głównym odbiorcą koksu produkowanego przez polskie koksownie, obok rynku krajowego, jest rynek europejski, w szczególności zaś hutnictwo Niemiec, Austrii i Finlandii. Koks jest importowany na terytorium Europejskiego Obszaru Gospodarczego z różnych regionów świata, głównie z Chin, Polski, Ukrainy i Rosji. Szacunkowy import koksu do Europy w 2004 r. wynosił ok. 9,6 mln ton, co stanowiło ok. 19 % zapotrzebowania rynku europejskiego na ten surowiec. Jak wyżej wskazano, zdecydowaną większość tego importu – ok. 4,6 mln ton - stanowiły dostawy z Chin. Natomiast Polska jest jednym z największych producentów koksu w Europie. Produkcja krajowa zaspokaja niemal w całości popyt krajowy, a znacząca część wytwarzanego koksu jest eksportowana, w przeważającej mierze na rynek europejski. W skali całego kraju, wielkość eksportu (w ujęciu ilościowym) w 2003 r. wyniosła ok. 5 mln ton, a w 2004 r. ok. 4,5 mln ton. Eksport stanowił ponad 70 % całkowitej sprzedaży koksu zrealizowanej przez polskie koksownie, co ilustrują poniższe dane:

Wyszczególnienie	tys. ton	
	2003 r.	2004 r.
Sprzedaż koksu ogółem polskich koksowni	6.785,7	6.353,6

Eksport koksu ogółem polskich koksowni	4.782,8	4.683,1
% udział eksportu w sprzedaży koksu ogółem	70,5 %	73,7 %

Źródło: Obliczenia własne UOKiK na podstawie informacji przekazanych przez polskie koksownie.

Sprzedaż eksportowa ma również istotne znaczenie w obrotach handlowych uczestników planowanej koncentracji. Szacunkowy udział Koksowni Przyjaźń Sp. z o.o., KK Zabrze i ZK Wałbrzych w całkowitym eksporcie polskiego koksu (w ujęciu ilościowym) w 2003 r. wynosił ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa)** %, zaś w 2004 r. ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa)** %. W eksporcie ww. koksowni dominował koks **(tajemnica przedsiębiorstwa)**. Na drugim miejscu plasował się koks **(tajemnica przedsiębiorstwa)**, a na trzecim koks **(tajemnica przedsiębiorstwa)**.

Szacunkowy łączny udział Koksowni Przyjaźń Sp. z o.o., KK Zabrze i ZK Wałbrzych w europejskim rynku koksu – szacowanym na poziomie 56 mln ton w 2004 r. – wynosił ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa)** %.

Kolejnym istotnym argumentem wskazującym na europejski wymiar sprzedaży koksu jest fakt, że po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej, zmieniła się sytuacja polskich producentów tego surowca w zakresie ochrony rynku przed importem. W związku z obowiązującą w Unii Europejskiej polityką w tym zakresie, zniknęły bariery importowe w postaci kontyngentów i ceł importowych. W chwili obecnej import tego surowca nie podlega żadnym ograniczeniom ilościowym, a stawka celna wynosi 0 %.

Jak wynika z ustaleń organu antymonopolowego, warunki w zakresie opłacalności importu koksu do Polski uległy w związku z tym w 2004 r. znaczącej poprawie w porównaniu do 2003 r. W 2004 r. import tego surowca do Polski wzrósł ponad sześciokrotnie w stosunku do 2003 r. i stanowił ok. 8 % sprzedaży krajowej, podczas gdy w 2003 r. udział tego importu był marginalny, bowiem oscylował w granicach 1,2 %.

Jak wskazała JSW, opłacalność importu do Polski jest determinowana głównie cenami koksu na rynkach międzynarodowych, na które decydujący wpływ ma koniunktura na rynku żelaza i stali oraz polityka eksportowa Chin, będących głównym producentem koksu na świecie. Nie bez znaczenia pozostają koszty transportu tego surowca, zwłaszcza drogą morską, na które składają się w głównej mierze koszty frachtu (od 25 USD/t do 50 USD/T), ubezpieczenia, przeładunku w porcie, marża pośrednika. W związku z faktem, że import koksu kontraktowany jest w USD, kolejnym istotnym czynnikiem mającym wpływ na opłacalność importu koksu do Polski jest kurs USD/PLN. Umocnienie się polskiej złotówki w stosunku do dolara amerykańskiego, które miało miejsce od 2004 r., niewątpliwie wpłynęło na poprawę opłacalności tego importu. Ponadto zauważalna tendencja w kierunku zmniejszania się dysproporcji pomiędzy cenami koksu oferowanego przez polskie koksownie i cenami koksu z importu skłania do wniosku, iż import koksu jest przedsięwzięciem opłacalnym. Analiza cen poszczególnych rodzajów koksu sprowadzanego do Polski przez importerów tego surowca w 2004 r. wskazuje, iż rzeczywiste ceny koksu, po

jakich był on sprowadzany do Polski, były zbliżone do cen koksu oferowanych przez Koksownię Przyjaźń Sp. z o.o., KK Zabrze i ZK Wałbrzych.

Średnia cena koksu hutniczego z importu wynosiła ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa)** zł/t, a więc była niższa od średniej ceny koksu hutniczego sprzedawanego przez każdą z ww. koksowni. Średnia cena koksu odlewniczego z importu wynosiła ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa)** zł/t i była niższa o ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa)** % od średniej ceny koksu odlewniczego KK Zabrze i wyższa o ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa)** % od średniej ceny koksu odlewniczego ZK Wałbrzych.

Jak wskazała JSW, według stanu na czerwiec 2005 r., cena koksu importowanego z Chin kształtowała się na poziomie ok. 250 USD/t, tj. ok. 815 zł/t. Jest to cena niższa niż średnia cena koksu importowanego z Chin z początku 2004 r., która kształtowała się na poziomie ok. 437 USD/t. Tak duży spadek cen na rynkach międzynarodowych był wynikiem przede wszystkim wzrostu eksportu koksu z Chin oraz spadku koniunktury na rynku stali.

W pierwszej połowie 2005 r. w porównaniu z IV kwartałem 2004 r. spadły również ceny koksu na rynku polskim. Ceny koksu hutniczego sprzedawanego przez Koksownię Przyjaźń Sp. z o.o., KK Zabrze i ZK Wałbrzych spadły w pierwszym półroczu 2005 r. o ponad **(tajemnica przedsiębiorstwa)** %, kształtując się na poziomie **(tajemnica przedsiębiorstwa)** zł/t.

Powyższe informacje wskazują, iż ceny koksu uczestników planowanej koncentracji są zbliżone do cen koksu z importu.

Mając na względzie fakt, iż brak jest barier administracyjno-prawnych w zakresie importu koksu oraz zmniejszające się dysproporcje pomiędzy cenami tego surowca z importu a cenami krajowymi, należy uznać, iż warunki konkurencji na terytorium Polski w zakresie sprzedaży koksu nie odbiegają w szczególny sposób od warunków panujących na rynku europejskim. Tym samym nie ma podstaw do zawężania rynku koksu w aspekcie terytorialnym do rynku krajowego. A zatem w niniejszej koncentracji, rynkiem właściwym dla sprzedaży koksu (bez względu na rodzaj koksu) w aspekcie geograficznym jest rynek co najmniej europejski.

Wielkość zużycia koksu na rynku europejskim w latach 2003-2004, oszacowaną na podstawie informacji z *CRU International* oraz spółki Polski Koks S.A., ilustruje poniższa tabela:

Wyszczególnienie	tys. ton	
	2003 r.	2004 r.
Zużycie koksu w Europie ogółem, w tym	55.820	56.080
- zużycie koksu hutniczego	47.820	48.260
- zużycie koksu odlewniczego	1.400	1.400
- zużycie koksu przemysłowo-opałowego	6.600	6.420

Szacunkowy udział Koksowni Przyjaźń Sp. z o.o., KK Zabrze i ZK Wałbrzych w europejskim rynku koksu, określony na podstawie informacji z ww. koksowni, dotyczących sprzedaży poszczególnych rodzajów koksu oraz wielkości zużycia

poszczególnych rodzajów koksu w Europie zaprezentowanych powyżej, przedstawiał się następująco:

(tajemnica przedsiębiorstwa)

Z powyższej tabeli wynika, że łączny udział JSW (za pośrednictwem Koksowni Przyjaźń Sp. z o.o.), KK Zabrze i ZK Wałbrzych na rynku europejskim w sprzedaży poszczególnych rodzajów koksu wynosił odpowiednio:

- w koksie hutniczym – ***(tajemnica przedsiębiorstwa)*** % w 2003 r. i ***(tajemnica przedsiębiorstwa)*** % w 2004 r.,
- w koksie odlewniczym – ***(tajemnica przedsiębiorstwa)*** % w 2003 r. i ***(tajemnica przedsiębiorstwa)*** % w 2004 r.,
- w koksie przemysłowo-opałowym – ***(tajemnica przedsiębiorstwa)*** % w 2003 r. i ***(tajemnica przedsiębiorstwa)*** % w 2004 r.

W zakresie koksu hutniczego głównymi konkurentami dla uczestników planowanej koncentracji są koksownie działające w Europie, w szczególności koksownie wchodzące w skład koncernów stalowych oraz firmy zajmujące się handlem koksem na świecie. Odbiorcami koksu hutniczego są koncerny stalowe, dla których surowiec ten ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa produkcji stali. Z tego względu dane dotyczące sprzedaży koksu hutniczego nie są publikowane. Stąd określenie udziału w rynku koksu hutniczego poszczególnych konkurentów działających na tym rynku produktowym, jest niemożliwe.

Jeśli chodzi o europejski rynek koksu odlewniczego, jego wielkość jest szacowana na ok. 1,4 mln ton koksu rocznie. Największym europejskim producentem koksu odlewniczego jest koksownia Carlin we Francji, której roczna produkcja to ok. 600 tys. ton. Kolejnym podmiotem na tym rynku są ZK Wałbrzych z roczną produkcją na poziomie ok. ***(tajemnica przedsiębiorstwa)*** tys. ton. Do istotnych producentów koksu odlewniczego należą również dwie koksownie czeskie OKK i OOK, których łączna roczna produkcja jest szacowana na ok. 200 tys. ton. Pozostała produkcja tego rodzaju koksu w Europie jest zlokalizowana w Hiszpanii i we Włoszech. Łączna produkcja koksu odlewniczego w Europie jest szacowana na ok. 1.000 – 1.200 tys. ton. Pozostała część, tj. ok. 200-400 tys. ton stanowi import z Chin.

W zakresie koksu przemysłowo-opałowego konkurentami dla uczestników planowanej koncentracji, podobnie jak w przypadku koksu hutniczego, są koksownie europejskie. Podkreślić należy, iż koks przemysłowo-opałowy stanowi niejako „odpad” przy produkcji koksu hutniczego. Znajduje on głównie zastosowanie jako nośnik energii w przemyśle cementowym, cukrownictwie, przy produkcji metali nieżelaznych. Z punktu widzenia rynku europejskiego wykorzystanie koksu jako paliwa opałowego ma marginalne znaczenie.

2. Rynek produktów węgl pochodnych.

Rynek produktów węgl pochodnych wytwarzanych przez uczestników koncentracji obejmuje:

- smołę koksowniczą,
- benzol,
- siarczan amonu,

- fenolan sodu,
- siarkę oraz
- gaz koksowniczy,

przy czym Koksownia Przyjaźń Sp. z o.o., KK Zabrze i ZK Wałbrzych produkują smołę koksowniczą, benzol, siarczan amonu i gaz koksowniczy. Ponadto KK Zabrze i ZK Wałbrzych produkują fenolan sodu i siarkę, których nie wytwarza Koksownia Przyjaźń Sp. z o.o.

Wszystkie ww. produkty stanowią produkty uboczne powstające przy produkcji koksu, a ich udział w wartości sprzedaży ogółem poszczególnych koksowni jest stosunkowo niewielki i stanowił w 2004 r. w przychodach Koksowni Przyjaźń Sp. z o.o. (*tajemnica przedsiębiorstwa*) %, KK Zabrze (*tajemnica przedsiębiorstwa*) %, a w ZK Wałbrzych (*tajemnica przedsiębiorstwa*) %.

Podkreślić należy, iż każdy z ww. produktów stanowi odrębny rynek produktowy.

Smoła koksownicza jest głównym surowcem używanym na świecie do produkcji naftalenu. Oprócz naftalenu produkowanego ze smoły koksowniczej węglowej, od 1961 odzyskuje się naftalen z ropy naftowej. Smoła koksownicza jest również wykorzystywana do produkcji paków elektrodowych, oleju płuczkowego, olejów do produkcji sadzy, oleju impregnacyjnego i opałowego oraz emalii ochronnych.

Benzol produkowany przez koksownie jest surowcem dla przemysłu chemicznego, służącym głównie do produkcji benzenu, toluenu, ksylenu, solwennafty i żywic kumaronowo-indenowych. Substytutem dla ww. produktu jest benzen petrochemiczny.

Siarczan amonu to produkt zaliczany do szeroko rozumianego rynku nawozów azotowych. W Polsce powstaje on jako produkt uboczny w procesach wytwarzania kaprolaktamu w zakładach azotowych oraz w koksowniach.

Fenolan sodu to produkt wykorzystywany w przemyśle chemicznym jako komponent przy destylacji smoły i benzolu. Na rynku nie występują substytuty tego produktu węgl pochodnego.

Siarka stanowi surowiec wykorzystywany w przemyśle chemicznym i papierniczym. Substytutem siarki powstającej jako odpad z procesów technologicznych jest siarka kopalna.

Gaz koksowniczy powstający w procesie koksowania wykorzystywany jest w znacznym stopniu do celów technologicznych na potrzeby własne koksowni. Służy bowiem jako paliwo do ogrzania baterii koksowniczych, jednakże po oczyszczeniu, gaz koksowniczy może być substytutem gazu ziemnego.

Rynki właściwe w aspekcie geograficznym w odniesieniu do smoły koksowniczej, benzolu i fenolanu sodu mają wymiar rynku europejskiego. Obrót ww. produktami nie jest ograniczony żadnymi barierami w postaci kontyngentów lub ceł importowych. Argumentem przemawiającym za takim określeniem rynku właściwego w aspekcie geograficznym dla ww. produktów w wymiarze europejskim jest także fakt, iż ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa*) % produktów węgl pochodnych wyprodukowanych przez koksownie uczestniczące w koncentracji jest eksportowanych, głównie na rynek europejski, w tym do (*tajemnica przedsiębiorstwa*).

Z uwagi na fakt, iż produkty węglpochodne, w tym smoła koksownicza, fenolan sodu, benzol, są produktami ubocznymi powstającymi przy produkcji koksu, wielkość rynku dla tych produktów została oszacowana na bazie informacji dotyczącej europejskiej produkcji koksu, zawartej w *CRU International*.

Dla oszacowania wielkości produkcji węglpochodnych na rynku europejskim posłużono się wskaźnikami produkcji poszczególnych produktów węglpochodnych w proporcji do produkcji koksu dla koksowni Przyjaźń Sp. z o.o., KK Zabrze i ZK Wałbrzych. Na tej bazie wyznaczono średnie wskaźniki produkcji węglpochodnych (uzysku) jako procent produkcji koksu i na ich podstawie oszacowano wielkość europejskiego rynku produktów węglpochodnych.

Jak wskazała JSW produkcja produktów węglpochodnych na rynku europejskim w latach 2003-2004 przedstawiał się następująco:

(tajemnica przedsiębiorstwa)

Łączny udział Koksowni Przyjaźń Sp. z o.o., KK Zabrze i ZK Wałbrzych w latach 2003-2004 r. w sprzedaży ww. produktów na rynku europejskim przedstawiał się następująco:

(tajemnica przedsiębiorstwa)

Źródło: Obliczenia własne JSW

Z informacji przekazanych przez JSW wynika, że w Europie potentatem w zakresie produkcji smoły są Niemcy, Wielka Brytania oraz Polska.

W 2004 r. polskie koksownie wyprodukowały ok. ***(tajemnica przedsiębiorstwa)*** tys. smoły koksowniczej. W 2004 r. Koksownia Przyjaźń Sp. z o.o. ponad ***(tajemnica przedsiębiorstwa)*** % smoły koksowniczej sprzedawała poza rynkiem krajowym, do ***(tajemnica przedsiębiorstwa)***. KK Zabrze kierowała na eksport ponad ***(tajemnica przedsiębiorstwa)*** % smoły koksowniczej, głównie na rynek ***(tajemnica przedsiębiorstwa)***. Natomiast ZK Wałbrzych ponad ***(tajemnica przedsiębiorstwa)*** % smoły koksowniczej sprzedawały na rynek ***(tajemnica przedsiębiorstwa)***. Głównym odbiorcą smoły sprzedawanej przez ww. koksownie jest ***(tajemnica przedsiębiorstwa)***.

Produkcja benzolu stanowi niewielki procent w stosunku do produkcji benzenu petrochemicznego, stanowiącego odpowiednik benzolu koksowniczego. W związku z tym udział uczestników koncentracji przedstawiony w powyższej tabeli w zakresie sprzedaży benzolu, w przypadku włączenia do tego rynku benzenu, uległby znacznemu zmniejszeniu. Sprzedaż benzolu produkowanego przez Koksownię Przyjaźń Sp. z o.o., KK Zabrze i ZK Wałbrzych w ***(tajemnica przedsiębiorstwa)***% kierowana jest na eksport do ***(tajemnica przedsiębiorstwa)***, pozostałe ***(tajemnica przedsiębiorstwa)*** % sprzedawane jest na rynku polskim. Ceny benzolu są wyznaczane w oparciu o notowania kontraktowe benzenu petrochemicznego (ICIS-LOR) na giełdach zagranicznych. Głównym odbiorcą benzolu jest ***(tajemnica przedsiębiorstwa)***. Ewentualne nadwyżki w formie transakcji spotowych sprzedawane są za pośrednictwem ***(tajemnica przedsiębiorstwa)*** do ***(tajemnica przedsiębiorstwa)***. Koksownia Przyjaźń Sp. z o.o. od wielu lat ma zakontraktowaną całą produkcję benzolu i zagwarantowany zbytny na ten surowiec na stałym poziomie.

Fenolan sodu wytwarzany przez KK Zabrze i ZK Wałbrzych w 2004 r. sprzedawany był ***(tajemnica przedsiębiorstwa)***. Głównym odbiorcą tego produktu jest

przemysł chemiczny, który wykorzystuje fenolan sodu m.in. w procesie technologicznym jako komponent przy destylacji smoły i benzolu.

Jedynym odbiorcą fenolanu sodu wyprodukowanego przez KK Zabrze była **(tajemnica przedsiębiorstwa)**. ZK Wałbrzych **(tajemnica przedsiębiorstwa)** % wyprodukowanego fenolanu sodu sprzedały spółce **(tajemnica przedsiębiorstwa)**. Głównymi konkurentami uczestników planowanej transakcji w zakresie fenolanu sodu są wszystkie koksownie działające na rynku europejskim.

Kolejnymi produktami węgl pochodnymi sprzedawanymi przez uczestników planowanej koncentracji, nie uwzględnionymi w tabeli powyżej jest siarczan amonu, siarka i gaz koksowniczy.

Rynkiem właściwym geograficznie dla siarczanu amonu jest rynek o zasięgu światowym. Wspomniany nawóz jest przedmiotem istotnego eksportu poza terytorium Polski. Główne obszary zużycia tego nawozu obejmują kontynent europejski i obszary obu Ameryk, w szczególności zaś Ameryki Południowej. Największym producentem siarczanu amonu w Polsce są Zakłady Azotowe „Puławy” S.A. i Zakłady Azotowe S.A. w Tarnowie, które w 2004 r. sprzedały ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa)** tys. ton tego nawozu w przeliczeniu na czysty azot. Łączna wielkość produkcji siarczanu amonu w 2004 r. w Koksowni Przyjaźń Sp. z o.o., KK Zabrze wyniosła ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa)** tys. ton., tj. ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa)** tys. ton w przeliczeniu na czysty azot. Wskazać w tym miejscu należy, że światowa konsumpcja siarczanu amonu odpowiada światowej produkcji tego nawozu. Według statystyk IFA³, światowa sprzedaż siarczanu amonu wynosiła w 2002 r. ok. 3.622 tys. ton tego nawozu w przeliczeniu na czysty azot. Z uwagi na fakt iż w okresie od 2002 r. nie zamknięto, ani też nie uruchomiono nowych fabryk kaprolaktamu, z których pochodzi zdecydowana większość siarczanu amonu, należy uznać, że światowa sprzedaż tego nawozu nie uległa żadnemu istotnemu zwiększeniu w 2004 r. Szacunkowy udział siarczanu amonu sprzedawanego przez Koksownię Przyjaźń Sp. z o.o. i KK Zabrze stanowi zatem **(tajemnica przedsiębiorstwa)** udział w stosunku do światowej sprzedaży tego nawozu i wynosi zdecydowanie poniżej **(tajemnica przedsiębiorstwa)** %⁴.

Produkcja siarki w Polsce jest szacowana na ok. 940 tys. ton. Udział KK Zabrze i ZK Wałbrzych w krajowej produkcji siarki wynosi poniżej **(tajemnica przedsiębiorstwa)** %. Wskazać w tym miejscu należy, iż siarka wytwarzana w KK Zabrze jest w całości sprzedawana **(tajemnica przedsiębiorstwa)**. W przypadku ZK Wałbrzych całość siarki była sprzedawana **(tajemnica przedsiębiorstwa)**. W Polsce produkcją siarki zajmują się kopalnie KiZPS Siarkopol w Tarnobrzegu, KiZChS Siarkopol w Grzybowie, oraz zakłady przemysłowe produkujące siarkę z tzw. odzysku, w tym PKN Orlen S.A., Grupa Lotos S.A., PGNiG S.A., huty miedzi i cynku oraz koksownie. Szacunkowy udział KK Zabrze w sprzedaży siarki na terytorium Polski oscyluje w granicach **(tajemnica przedsiębiorstwa)** %.

Jednocześnie należy stwierdzić, iż nawet gdyby uznać, iż rynek właściwy w aspekcie geograficznym obejmuje obszar szerszy niż terytorium Polski, to udziały

³ IFA – International Fertilizer Industry Association – Międzynarodowe Stowarzyszenie Przemysłu Nawozowego

⁴ Udział oszacowany w odniesieniu do światowej produkcji siarczanu amonu, która odpowiada światowemu zużyciu tego nawozu.

uczestników planowanej koncentracji w wyżej określonym rynku produktowym uległyby jedynie dalszemu pomniejszeniu.

Za rynek właściwy geograficznie dla gazu koksowniczego należy uznać rynek krajowy. Jednakże z uwagi na fakt, iż w porównaniu do podaży gazu ziemnego w odniesieniu do którego gaz koksowniczy może być traktowany jako substytut, sprzedaż gazu koksowniczego jest nieistotna dla bilansu gazu w Polsce, a tym bardziej, poza jej terytorium, wspomniany produkt został pominięty w charakterystyce rynków produktów węglpochodnych. Szacunkowy udział koksowni uczestniczących w koncentracji w produkcji gazu koksowniczego, przy uwzględnieniu podaży gazu ziemnego, stanowiącego substytut gazu koksowniczego w 2003 r. w Polsce wynosił (*tajemnica przedsiębiorstwa*) %. Ze względu na to, że ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa*) % wytwarzanego przez te koksownie gazu jest zużywana na potrzeby własne, udział w rynku sprzedaży tego produktu ulegnie jeszcze większemu zmniejszeniu w stosunku do udziału oszacowanego powyżej.

Reasumując, stwierdzić należy, iż łączny udział uczestników planowanej koncentracji w żadnym z omówionych powyżej europejskich rynków:

- produktów węglpochodnych,
- koksu hutniczego, odlewniczego i przemysłowo-opałowego,

nie przeacza progę 20 %. A zatem należy uznać, iż nie stanowią one rynków właściwych, na które transakcja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym.

B) Rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie **wertykalnym** (pionowym), jest każdy rynek, jeżeli równocześnie działa na nim co najmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji, jest on równocześnie rynkiem zakupu lub sprzedaży, na którym działa którykolwiek z pozostałych przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji i indywidualny lub łączny udział w rynku przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji na tych rynkach przekracza 30 %, bez względu na to, czy aktualnie istnieje powiązanie typu dostawca-odbiorca między tymi przedsiębiorcami.

3. Rynek węgla koksowego i koksu.

Relacje typu dostawca-odbiorca, jakie występują pomiędzy uczestnikami planowanej koncentracji wskazują na istnienie rynków powiązanych wertykalnie. Z ustaleń organu antymonopolowego wynika że JSW dostarcza do KK Zabrze i ZK Wałbrzych węgle koksowe typu 34 i typu 35, stanowiące podstawową bazę surowcową do wytwarzanego przez ww. koksownie koksu. JSW jest w zasadzie jedynym krajowym producentem węgla koksowego typu 35, w tym jedynym krajowym producentem węgla ortokoksowego typu 35.2 (100 % udziału w rynku) i największym producentem węgla typu 35.1 (ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa*) % udziału w rynku).

Właściwości i specyfika tych węgli powoduje, że mogą one znaleźć zastosowanie wyłącznie w procesie koksowania. Wskazać w tym miejscu należy, iż obecnie coraz częściej odchodzi się od produkcji koksu z węgla gazowo-koksowego typu 34. Węgiel ten stanowi paliwo o niskiej wydajności energetycznej, co powoduje,

że w odniesieniu do poziomu zużycia węgla ortokoksowego typu 35 podczas analogicznego procesu, produkcja koksu z węgla typu 34 wiąże się z koniecznością stosowania nadmiernych ilości tego surowca. Rentowna produkcja koksu może mieć zatem miejsce głównie na bazie węgla ortokoksowego typu 35.

Jak wskazano w niniejszej decyzji, w zależności od rodzaju produkowanego przez poszczególne koksownie koksu udział poszczególnych typów węgla koksowego w mieszance wsadowej jest zróżnicowany. Węgiel koksowy typu 35 (zaliczany według klasyfikacji handlowej stosowanej na rynkach międzynarodowych do klasy „hard”) posiadający najlepsze właściwości koksotwórcze, stosowany jest do produkcji wysokogatunkowego koksu hutniczego, którego głównym użytkownikiem jest przemysł hutniczy. Węgiel typu 34 nie nadaje się samodzielnie do produkcji koksu dobrej jakości, bowiem posiada znacznie gorsze właściwości koksotwórcze.

Jednakże z uwagi na fakt, iż w produkcji poszczególnych rodzajów koksu stosuje się mieszanki węgla koksowego typu 34 i typu 35, należy uznać iż w niniejszej koncentracji rynkiem właściwym od strony produktowej jest rynek węgla koksowego, bez ostatecznego przesądzenia o konieczności wyodrębniana poszczególnych jego typów.

Określając rynek właściwy dla węgla koksowego w **aspekcie geograficznym**, organ antymonopolowy uznał, iż rynek właściwy terytorialnie dla tego produktu ma wymiar co najmniej europejski. Uzasadniając powyższe należy wskazać, iż w chwili obecnej brak jest ograniczeń kontyngentowych w imporcie tego surowca do Polski, które w istotny sposób ograniczałyby możliwości napływu tego surowca do Polski. W 2003 r. i na początku 2004 r. w Polsce obowiązywały kontyngenty na import węgla koksowego. W 2003 r. sprowadzono do Polski ok. 383 tys. ton węgla koksowego, co stanowiło 2,8 % zużycia krajowego tego surowca. 100 % tego importu stanowiły dostawy pochodzące z Republiki Czeskiej. Średnia cena (loco granica) tego węgla wynosiła ok. 47,3 USD, tj. ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa)** zł. W porównaniu z cenami węgla koksowego JSW, które w 2003 r. wynosiły ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa)** zł/t, ceny węgla importowanego z Republiki Czeskiej były o ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa)** % niższe⁵.

W 2004 r. import węgla koksowego do Polski w porównaniu z 2003 r. wzrósł o ok. 57 % i wynosił 602,5 tys. ton, co stanowiło 4,4 % krajowego zużycia tego surowca. Wskazać w tym miejscu należy, że po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej w maju 2004 r. zmieniła się sytuacja w zakresie ochrony rynku przed importem tego surowca, bowiem zniknęły bariery importowe w postaci kontyngentów i ceł importowych.

Z analizy struktury importu węgla koksowego w 2004 r. wynika, że główne dostawy – ok. 95 % całego importu - pochodziły z Republiki Czeskiej, skąd sprowadzono ok. 571 tys. ton tego surowca w średniej cenie (loco granica) ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa)** zł/t. Import z Federacji Rosyjskiej wyniósł ok. 11 tys. ton w średniej cenie (loco granica) na poziomie ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa)** zł/t. Pozostałe dostawy pochodziły z Niemiec, skąd sprowadzono ok. 18,2 tys. ton węgla koksowego w średniej cenie na poziomie ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa)** zł/t.

⁵ Średnia cena węgla z importu z Republiki Czeskiej i JSW wyliczona wg średniego kursu USD w NBP w 2003 r. na poziomie 3,89 PLN, w oparciu o dane wielkości importu i średnich cen węgla koksowego, przekazane przez Ministerstwo Gospodarki i Pracy.

Marginalny udział w imporcie miały dostawy z Kuby 1,4 tys. ton w cenie (*tajemnica przedsiębiorstwa*) zł/t i dostawy z Ukrainy 1,1 tys. ton w średniej cenie (*tajemnica przedsiębiorstwa*) zł/⁶t. Wskazać w tym miejscu należy, iż import z Kuby i z Ukrainy miał charakter incydentalny i dotyczył stosunkowo niewielkiej ilości tego surowca. Stąd też średnie ceny, po jakich był sprowadzony do Polski, odbiegają od poziomu cen węgla sprowadzonego z innych kierunków. W porównaniu z cenami JSW (loco kopalnia) na poziomie (*tajemnica przedsiębiorstwa*) zł/t, ceny węgla importowanego drogą lądową z Republiki Czeskiej, z Federacji Rosyjskiej i z Ukrainy były niższe od cen JSW. Węgiel koksowy importowany z Niemiec był zdecydowanie droższy - o ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa*) % od węgla JSW. Jednakże węgiel sprowadzany z Niemiec to węgiel pochodzący *de facto* z Australii, sprowadzany drogą morską, stąd jego cena odbiega od cen węgla sprowadzanego do Polski drogą lądową.

Z informacji przekazanych przez JSW wynika, że głównymi producentami węgla koksowego zlokalizowanymi w sąsiedztwie Polski są Rosja, Republika Czeska, Niemcy i Ukraina. Możliwy zakup węgla odpowiadający typowi węgla 35 i 34 z innych kierunków, tj. z USA, Australii, Kanady czy Chin, był nieopłacalny, ze względu na wysokie koszty frachtu, przeładunku i transportu z portów do poszczególnych odbiorców zlokalizowanych na terytorium Polski.

Z porównania szacunkowych kosztów potencjalnego importu węgla koksowego typu 34 i typu 35 do Polski drogą morską i kolejną, wynika, że w latach 2003-2004 i w I kwartale 2005 r. występowały znaczące dysproporcje pomiędzy cenami węgla koksowego importowanego w porównaniu z węglem koksowym sprzedawanym w kraju, co ilustruje poniższe zestawienie.

(tajemnica przedsiębiorstwa)

* Potencjalny import z USA, Kanady, Australii i Chin.

** Potencjalny import z Republiki Czeskiej i z Rosji.

Uwaga: Średnie ceny węgla koksowego JSW przeliczone na USD wg średniego kursu NBP 3,89 w 2003 r., 3,65 USD w 2004 r. i 3,07 USD w I kw. 2005 r.

Analiza kosztów związanych z potencjalnym importem węgla koksowego typu 34 drogą lądową, z takich kierunków jak Republika Czeska i Rosja, wskazuje, że dysproporcje pomiędzy ceną węgla JSW i szacunkową ceną węgla importowanego drogą lądową latach 2003-2004 zmniejszyły się, a w 2004 r. cena węgla koksowego typu 34 z importu była porównywalna z ceną węgla JSW. W przypadku potencjalnego importu węgla typu 34 drogą morską należy stwierdzić, iż był on nieopłacalny, co jednakże nie ma istotnego znaczenia w niniejszej koncentracji, zważywszy, że podaż tego typu węgla zdecydowanie przewyższa popyt, a poza tym opłacalność importu drogą morską wskazywałoby, co do zasady na rynek światowy jako właściwy geograficznie – czyli szerszy niż europejski, który został wskazany za właściwy dla tego produktu.

Nieco inaczej wygląda sytuacja w przypadku węgla koksowego typu 35. Dane liczbowe zawarte w powyższej tabeli wskazują, że dysproporcje w cenach tego typu węgla były dużo istotniejsze. W 2003 r. średnie ceny węgla koksowego stanowiącego odpowiednik węgla typu 35, sprowadzanego drogą morską z takich kierunków jak USA, Kanada, Australia czy Chiny, były wyższe od cen JSW o ok. (*tajemnica*

⁶ Średnie cena węgla z importu w 2004 r. wyliczone wg średniego kursu USD w NBP w 2004 r. na poziomie 3,65 PLN, w oparciu o dane dotyczące wielkości importu i średnich cen węgla koksowego, przekazane przez Ministerstwo Gospodarki i Pracy.

przedsiębiorstwa) %. Natomiast w przypadku importu drogą lądową, z takich kierunków jak Republika Czeska i Rosja ceny były na takim samym poziomie.

W 2004 r. dysproporcje w przypadku importu węgla typu 35 drogą morską w stosunku do 2003 r. zmniejszyły się do poziomu (*tajemnica przedsiębiorstwa*) %, ale węgiel importowany drogą morską był nadal droższy od węgla JSW. W przypadku węgla importowanego drogą lądową proporcje się odwróciły, i węgiel JSW był droższy od węgla z importu o ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa*) %. Podobna tendencja występowała w I kwartale 2005 r., jednakże z tą różnicą, iż węgiel typu 35 sprowadzany drogą morską był droższy od węgla JSW o ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa*) %, natomiast ceny węgla sprowadzanego drogą lądową były o ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa*) % niższe od cen węgla JSW.

Z ustaleń organu antymonopolowego wynika, że dysproporcje pomiędzy rzeczywistymi cenami poszczególnych gatunków węgla koksowego sprowadzanego do Polski w latach 2003-2004 i cenami węgla JSW były zdecydowanie mniejsze aniżeli wynika to z dokonanych powyżej szacunków w zakresie potencjalnego importu tego surowca. Jak wynika z informacji przekazanych przez JSW, Koksownia Przyjaźń Sp. z o.o., KK Zabrze i ZK Wałbrzych w latach 2003 - 2004 importowały węgiel koksowy typu 34 i typu 35.

Wielkość tych zakupów oraz ceny, po jakich ww. koksownie nabywały węgiel koksowy w latach 2003-2004 ilustruje poniższa tabela:

(tajemnica przedsiębiorstwa)

W 2003 r. Koksownia Przyjaźń Sp. z o.o. zakupiła w (*tajemnica przedsiębiorstwa*) tys. ton węgla koksowego typu 35 w cenie (*tajemnica przedsiębiorstwa*) zł/t, a więc w cenie o ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa*) % niższej od cen JSW. Z kolei ZK Wałbrzych zakupiły w (*tajemnica przedsiębiorstwa*) tys. ton węgla koksowego typu 35 w cenie (*tajemnica przedsiębiorstwa*) zł/t, a więc w cenie o ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa*) % wyższej od ceny JSW. Natomiast KK Zabrze zakupił również w (*tajemnica przedsiębiorstwa*) tys. ton węgla typu 34 w cenie (*tajemnica przedsiębiorstwa*) zł/t, tj. po cenie wyższej od ceny JSW o ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa*) %.

W 2004 r. Koksownia Przyjaźń Sp. z o.o. sprowadziła do Polski z (*tajemnica przedsiębiorstwa*) tys. ton węgla koksowego typu 35 w cenie (*tajemnica przedsiębiorstwa*) zł/t, tj. w cenie niższej od ceny JSW o ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa*) %. W tym samym okresie ZK Wałbrzych zakupiły w (*tajemnica przedsiębiorstwa*) tys. ton węgla koksowego typu 35 w cenie (*tajemnica przedsiębiorstwa*) zł/t, tj. o ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa*) % wyższej od cen JSW. Ponadto KK Zabrze zakupił ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa*) tys. ton węgla koksowego typu 35 z (*tajemnica przedsiębiorstwa*) w cenie (*tajemnica przedsiębiorstwa*) zł/t, a więc w cenie niższej o ok. (*tajemnica przedsiębiorstwa*) % od cen JSW.

Również informacje o średnich cenach (loco granica) węgla koksowego importowanego do Polski w latach 2003-2004 i w I kwartale 2005 r. uzyskane przez organ antymonopolowy z Ministerstwa Gospodarki i Pracy, wskazują, że węgiel koksowy sprzedawany przez JSW pod względem cenowym nie odbiegał w

szczególnie istotny sposób od cen węgla sprowadzanego z importu, co wcześniej wykazano w niniejszej decyzji.

Powyższe potwierdza opinię JSW, iż w latach 2003-2004 ceny węgla koksowego w obrocie na rynkach międzynarodowych były często niższe od cen sprzedaży węgla przez JSW, co oznacza, iż ceny węgla koksowych z importu nie stanowią istotnej bariery ograniczającej możliwość obrotu tym surowcem w Polsce, i wskazują raczej na to, że rynek obrotu węglem koksowym w wymiarze geograficznym zdecydowanie wykracza poza terytorium Polski i ma charakter co najmniej europejski.

Świadczy o tym również fakt, iż węgiel koksowy jest przedmiotem znaczącego eksportu. W 2003 r. eksport z Polski tego surowca stanowił ok. 17,3 % sprzedaży, a w 2004 r. ok. 20 % sprzedaży. W 2003 r. udział eksportu węgla koksowego stanowił ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa)** % całkowitej sprzedaży węgla koksowego JSW. Należy uznać, że jest to, co do zasady cały eksport węgla koksowego typu 35, z uwagi na fakt, iż JSW jest jedynym istotnym producentem tego typu węgla. W 2004 r. eksport spadł do poziomu **(tajemnica przedsiębiorstwa)** %, ale nadal stanowił istotną pozycję. Podkreślić również należy, iż ponad **(tajemnica przedsiębiorstwa)** % tego eksportu stanowi sprzedaż węgla koksowego typu 35. Sprzedaż eksportowa w głównej mierze jest realizowana za pośrednictwem spółki Węglkokoks S.A., częściowo zaś bezpośrednio do **(tajemnica przedsiębiorstwa)**. JSW posiada z odbiorcami węgla umowy wieloletnie, określające ramowe warunki współpracy, a warunki szczegółowe są skonkretyzowane w umowach rocznych i aneksach do tych umów.

Międzynarodowy rynek węgla koksowego po stronie dostawców jest w małym stopniu zróżnicowany, zwłaszcza w zakresie dobrych jakościowo węgla typu hard, do których zaliczany jest węgiel koksowy typu 35, wytwarzany przez JSW. Pod koniec 2004 r. popyt na węgiel koksowy w eksporcie osiągnął rekordowy poziom. Wśród głównych światowych dostawców węgla koksowego na rynek międzynarodowy czołowe pozycje zajmują od wielu lat Australia, USA, Kanada, Chiny, Indonezja, Rosja i Polska. O pozycji polskich producentów węgla koksowego przesądza długoletnia obecność na rynku dostaw tego surowca, jak również posiadana baza węgla koksowych. Jakość tych węgla umożliwia wytwarzanie koksu na wymagające rynki eksportowe. Około **(tajemnica przedsiębiorstwa)** % sprzedaży eksportowej realizowane jest przez jednego pośrednika, tj. **(tajemnica przedsiębiorstwa)**.

W 2003 r. JSW sprzedała na eksport ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa)** mln ton węgla koksowego, co stanowiło **(tajemnica przedsiębiorstwa)** % całkowitej sprzedaży węgla koksowego tej spółki. Udział węgla typu 35 w całkowitym eksporcie węgla koksowego stanowił **(tajemnica przedsiębiorstwa)** %. W porównaniu z tą wielkością sprzedaż węgla typu 34 była minimalna.

W 2004 r. sprzedaż węgla koksowego JSW na eksport wyniosła ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa)** mln ton, co stanowiło **(tajemnica przedsiębiorstwa)** % w stosunku do całej sprzedaży węgla koksowego. **(tajemnica przedsiębiorstwa)** % tego eksportu stanowił węgiel koksowy typu 35, pozostały eksport stanowił węgiel koksowy typu 34.

Na tak określonym rynku geograficznym (europejskim) zużycie węgla koksowego w latach 2003 -2004 ilustruje poniższa tabela:

		mln ton
	2003 r.	2004 r.

	Zużycie	Produkcja	Import	Eksport	Zużycie	Produkcja	Import	Eksport
Europa, w tym:	89,3	42,4	52,0	6,7	90,4	41,5	56,1	6,8
Belgia	3,4	-	3,2	-	3,6	-	3,6	-
Francja	6,5	-	6,5	-	6,8	-	6,8	-
Niemcy	23,0	17,3	5,5	-	23,6	16,6	6,8	-
Hiszpania	3,6	-	3,3	-	3,9	-	4,0	-
Wielka Brytania	6,8	0,4	6,5	-	6,8	0,4	6,3	-
Austria	1,9	-	1,9	-	1,9	-	1,8	-
Finlandia	1,2	-	1,2	-	1,3	-	1,4	-
Włochy	5,2	-	4,7	-	5,1	-	5,1	-
Holandia	4,4	-	4,6	0,3	4,6	-	5,0	0,4
Szwecja	1,7	-	1,8	-	1,7	-	1,7	-
Turcja	5,6	-	4,7	-	7,5	-	7,0	-
Polska	14,8	16,1	0,4	2,7	13,7	16,5	0,6	3,0
Czechy	4,8	7,3	0,4	3,7	4,5	7,9	0,6	3,4
Słowacja	2,8	-	2,8	-	2,8	-	2,8	-
Węgry	0,8	-	0,7	-	0,9	-	0,9	-
Bułgaria	1,2	-	1,2	-	0,8	-	0,8	-
Rumunia	2,9	-	2,9	-	0,3	-	0,3	-

Źródło: Dane opracowane przez JSW na podstawie *Coal Information 2005, IEA Statistics*.

Udział węgla koksowego z Jastrzębskiej Spółki Węglowej w całkowitym zużyciu węgla koksowego w Europie, oszacowany na podstawie danych dotyczących zużycia węgla w Europie za 2003 i 2004 (w oparciu o informacje *Coal Information*) przedstawiał się następująco:

	tys. ton	
Wyszczególnienie	2003 r.	2004 r.
Zużycie węgla koksowego (tys. ton)	89.352	90.364
Sprzedaż węgla koksowego przez JSW (tys. ton)	11.492	11.311
Udział JSW w rynku europejskim	12,9 %	12,5 %

Źródło: Opracowanie własne JSW na podstawie *Coal Information 2005, IEA Statistics*

Do największych europejskich konkurentów JSW na rynku węgla koksowego zaliczyć należy kopalnie należące do koncernu RAG w Niemczech oraz kopalnie czeskie. Poniżej w tabeli przedstawiono szacunki dotyczące udziału konkurencji w rynku węgla koksowego w Europie. Szacunki opierają się na danych dotyczących produkcji, importu i eksportu węgla koksowego w Europie na bazie informacji pochodzących z *Coal Information 2005*.

(tajemnica przedsiębiorstwa)

Źródło: Udział oszacowany przez JSW na podstawie danych dotyczących importu węgla koksowego pomniejszony o jego eksport.

Wskazać należy, iż w grupie pozostałych dostawców węgla koksowego znajdują się firmy zajmujące się światowym handlem węglem oraz innymi surowcami, do których zaliczyć należy między innymi BHP Billington, Rio Tinto, Anglo American Coal oraz Strata. Z uwagi na fakt, iż większość węgla koksowego z importu trafia do koncernów stalowych, informacje dotyczące wielkości tych zakupów nie są publikowane.

Przedstawione powyżej informacje wskazują, że udział JSW w europejskim rynku węgla koksowego w latach 2003-2004 oscylował w granicach poniżej (*tajemnica przedsiębiorstwa*) %. Jednocześnie łączny udział JSW (za pośrednictwem Koksowni Przyjaźń Sp. z o.o.), KK Zabrze i ZK Wałbrzych na rynku europejskim w sprzedaży poszczególnych rodzajów koksu (do ich produkcji wykorzystywany jest węgiel koksowy) wynosił odpowiednio:

- w koksie hutniczym – (*tajemnica przedsiębiorstwa*) % w 2003 r. i (*tajemnica przedsiębiorstwa*) % w 2004 r.,
- w koksie odlewniczym – (*tajemnica przedsiębiorstwa*) % w 2003 r. i (*tajemnica przedsiębiorstwa*) % w 2004 r.,
- w koksie przemysłowo-opałowym – (*tajemnica przedsiębiorstwa*) % w 2003 r. i (*tajemnica przedsiębiorstwa*) % w 2004 r.

Również w przypadku tzw. produktów węglpochodnych (do ich produkcji wykorzystywany jest węgiel koksowy) łączny udział uczestników koncentracji nie przekroczył progu (*tajemnica przedsiębiorstwa*) %.

Z uwagi zatem na fakt, że udziały na rynkach, na których istnieją powiązania wertykalne pomiędzy uczestnikami koncentracji, nie przekracza 30 %, należy również uznać, iż brak jest rynków na które koncentracja wywiera wpływ w układzie wertykalnym.

mC) Rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie **konglomeratowym**, jest każdy rynek, na którym pomiędzy uczestnikami koncentracji nie istnieją żadne powiązania (układy) horyzontalne i wertykalne, ale przynajmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji posiada więcej niż 40 % udziału w jakimkolwiek rynku właściwym.

W niniejszej koncentracji nie występują rynki właściwe, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym.

Ocena skutków koncentracji.

Przepis art. 17 ustawy antymonopolowej stanowi, że Prezes Urzędu wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona, w szczególności przez powstanie bądź umocnienie pozycji dominującej na rynku. Analiza skutków niniejszej koncentracji wykazała, że w przedmiotowej koncentracji nie ma rynków, na które koncentracja wywierałaby wpływ w układzie horyzontalnym, wertykalnym lub konglomeratowym.

Organ antymonopolowy, dokonując oceny zasadności wyrażenia zgody na przeprowadzenie przedmiotowej koncentracji, wziął pod uwagę następujące przesłanki:

- Brak jest rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym, wertykalnym i konglomeratowym;
- Na europejskim rynku koksu hutniczego, odlewniczego i przemysłowo-opałowego – uznanym za rynek właściwy pod względem geograficznym dla ww. produktów - łączny udział uczestników planowanej koncentracji w 2004 r. kształtował się na poziomie **(tajemnica przedsiębiorstwa)** % w odniesieniu do koksu hutniczego, **(tajemnica przedsiębiorstwa)** % w odniesieniu do koksu odlewniczego, **(tajemnica przedsiębiorstwa)** % w odniesieniu do koksu przemysłowo-opałowego.
- W przypadku europejskiego rynku poszczególnych produktów węgl pochodnych szacunkowy łączny udział uczestników koncentracji w 2004 r. nie przekroczył **(tajemnica przedsiębiorstwa)** %.
- W przypadku europejskiego rynku węgla koksowego udział JSW wyniósł ok. **(tajemnica przedsiębiorstwa)** % w 2003 r. i **(tajemnica przedsiębiorstwa)** % w 2004 r.
- Udziały te są zatem dalekie od tych, z którymi ustawa *o ochronie konkurencji i konsumentów* wiąże domniemanie posiadania pozycji dominującej. Brak jest zatem podstaw, aby przypuszczać, iż na tych rynkach dojdzie do istotnego ograniczenia konkurencji.
- Analiza cen, brak barier prawnych w granicach UE, wielkość eksportu oraz rosnący import produktów podlegających ocenie w niniejszej koncentracji wskazują na brak argumentów, które pozwoliłyby na uznanie, że rynkiem dla nich właściwym geograficznie jest rynek krajowy (oprócz gazu koksowniczego, w przypadku którego wskazano, że rynkiem właściwym jest rynek krajowy).
- Biorąc pod uwagę międzynarodowe tendencje do konsolidacji przedsiębiorców działających na rynkach koksowych, węglowych i hutniczych (rynkami te są ze sobą ściśle powiązane) utworzenie Grupy Węglowo – Koksowej będzie stanowiło realną przeciwwagę dla innych międzynarodowych koncernów działających w tych segmentach, a w szczególności dla koncernu Mittal Steel, który tylko w Polsce posiada **(tajemnica przedsiębiorstwa)** % mocy produkcyjnych koksu.
- Dodatkowo należy zauważyć, że zarówno JSW, jak KK Zabrze oraz ZK Wałbrzych kontrolowane są aktualnie przez Skarb Państwa. Pomimo, że Skarb Państwa nie może być, w świetle ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, traktowany jako przedsiębiorca dominujący wobec tych podmiotów, co w konsekwencji nie pozwala na zastosowanie art. 13 pkt 6 ustawy, to należy z całą stanowczością podkreślić, że po dokonaniu koncentracji nie dojdzie do zmiany struktury właścicielskiej uczestników koncentracji. Nadal Skarb Państwa będzie bezpośrednio i pośrednio kontrolował wszystkie trzy podmioty.

Reasumując, należy stwierdzić, iż planowana koncentracja spełnia przesłanki określone w art. 17 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*. Postępowanie w sprawie wykazało, że przejęcie przez Jastrzębską Spółkę Węglową S.A. kontroli nad Kombinatem Koksochemicznym Zabrze S.A. i Zakładami Koksowniczymi Wałbrzych S.A. nie przyczyni się do istotnego ograniczenia konkurencji na europejskim rynku koksu hutniczego, odlewniczego i przemysłowo-opałowego, produktów węgl pochodnych i węgla koksowego, w szczególności przez powstanie lub umocnienie pozycji dominującej.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, w związku z art. 479²⁸ k.p.c., od niniejszej decyzji stronie przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów – za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwóch tygodni od dnia jej doręczenia.

WICEPREZES
Jarosław Król

Otrzymuje:

Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.
Ul. Amii Krajowej 56
44-330 Jastrzębie Zdrój